

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Štrky Piesky, s.r.o.**, se sídlem Papín 96, Slovenská republika, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.1.2016, č.j. KUZL 75325/2015, sp. zn. KUSP 75325/2015/DOP/Ko,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25.1.2016, č.j. KUZL 75325/2015, sp. zn. KUSP 75325/2015/DOP/Ko, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Uherský Brod (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 13.11.2015, č.j. OS-D/4590/8/14/Mik, kterým bylo rozhodnuto o tom, že se žalobce dopustil správního deliktu podle § 42b odst. 1 písm. r) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), tím, že dne 14.10.2014 na silnici I/50 v k.ú. Starý Hrozenkov na 101,45 km při vstupu do České republiky provozoval při přepravě autojeřábu jízdní soupravu složenou ze silničního vozidla tovární značky MAN, RZ x, a přípojného vozidla RZ x, která při

kontrolním vážení v rozporu s nejvyšší povolenou hmotností překročila maximálně přípustnou okamžitou hmotnost trojnápravy přípojného vozidla nejméně o 2,99 tun, tedy o 12,46 %, a dále překročila zákonem stanovený maximální poměr 1,5 násobku okamžité hmotnosti přípojného vozidla k okamžité hmotnosti tažného vozidla o 64 % oproti hodnotě stanovené zákonem.

Podle zjištění prvostupňového orgánu jízdní souprava provozovaná žalobcem překročila limitní hodnoty stanovené zákonem č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, resp. prováděcí vyhláškou č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, konkrétně § 15 odst. 1 písm. e) bodu 2 a § 14 odst. 2 této vyhlášky. Za uvedené jednání prvostupňový orgán uložil žalobci podle § 42b odst. 6 písm. a) ve spojení s § 43 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích pokutu ve výši 28 000 Kč, dále povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč a povinnost podle § 38b odst. 5 zákona o pozemních komunikacích uhradit náklady vážení ve výši 6 000 Kč.

I. Shrnutí žalobní argumentace

Žalobce odkazuje na odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, k němuž bylo připojeno vyjádření řidiče vozidla, z něhož vyplývá, že od jednatele žalobce obdržel jasný pokyn, že autojeřáb má naložit na tažné vozidlo nacouváním. Řidič pokyn neuposlechl, neboť se domníval, že otočení vozidla nemá vliv na rozložení hmotnosti celé tažné soupravy. Pokud by řidič dal najevo, že pokyn nebude respektovat, žalobce by jej na naložení a přepravu autojeřábu nevyslal. Žalobce v této souvislosti uvádí, že zákon o pozemních komunikacích nevyžaduje, aby při nakládání přepravovaného nákladu byl stále fyzicky přítomen zodpovědný zástupce právnické osoby provozující předmětnou jízdní soupravu.

Podle žalobce z předmětného vyjádření řidiče vyplývá, že jednatel žalobce vynaložil veškeré potřebné úsilí pro správné naložení a přepravu autojeřábu.

Žalobce dále odkazuje na písemnost Krajského ředitelství Policejního sboru Prešov, Krajského dopravního inspektorátu, oddělení silničního dozoru a speciálních kontrol, podle které dne 9.2.2016 v Humenném při náhodné kontrole Policí Slovenské republiky došlo k vážení identického tažného vozidla společně s naloženým autojeřábem stejné značky a modelu jako v nyní projednávaném případě. Podle žalobce z obsahu předmětné písemnosti vyplývá, že k přetížení motorového vozidla a jízdní soupravy nedošlo, neboť je zřejmé, že v tomto případě řidič podle pokynů a poučení jednatele žalobce s autojeřábem na trojnápravový návěs nacouval.

Podle žalobce tedy k porušení příslušných ustanovení zákona o pozemních komunikacích došlo výlučně nesprávným postupem a jednáním řidiče vozidla, který i přes poučení a pokyn jednatele žalobce autojeřáb naložil nesprávným způsobem.

Z výše uvedených důvodů se žalobce domáhá zrušení napadeného, jakož i jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasí se žalobou a odkazuje na argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Žalovaný uvádí, že přestože řidič vozidla přiznal porušení povinností a naložil vozidlo v rozporu s pokynem zaměstnavatele, tato skutečnost

nemůže být považována za liberační důvod, kterým se žalobce zproští objektivní odpovědnosti za předmětný správní delikt.

Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před zdejším soudem. S ohledem na shora uvedené navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného, bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s., a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.

Předmětem přezkumu je rozhodnutí žalovaného, resp. prvostupňového orgánu, o tom, že se žalobce dopustil spáchání správního deliktu ve smyslu § 42b odst. 1 písm. r) zákona o pozemních komunikacích. Správní orgány zjistily, že žalobce provozoval při přepravě autojeřábu jízdní soupravu, která při kontrolním vážení, kdy okamžitá hmotnost přípojného vozidla byla zjištěna ve výši 27,54 tun a tažného vozidla ve výši 12,88 tun, překročila zákonem stanovenou maximálně přípustnou okamžitou hmotnost trojnápravy přípojného vozidla nejméně o 2,99 tun a současně překročila zákonem stanovený maximální poměr 1,5 násobku okamžité hmotnosti přípojného vozidla k okamžité hmotnosti tažného vozidla o 64 % vzhledem k hodnotě stanovené zákonem.

Žalobce argumentuje tak, že přetížení přípojného vozidla bylo způsobeno nesprávným naložením autojeřábu. Žalobce uvádí, že vynaložil veškeré potřebné úsilí pro správné naložení a následnou přepravu autojeřábu, neboť dal řidiči pokyny ohledně naložení autojeřábu.

Podle § 15 odst. 1 písm. e) bodu 2 vyhlášky č. 341/2002 Sb., ve znění účinném ke dni spáchání správního deliktu, v případě trojnápravy přípojných vozidel součet zatížení tří náprav trojnápravy nesmí překročit, při jejich dílčím rozvoru jednotlivých náprav nad 1,3 m do 1,4 m včetně, 24 t.

Podle § 14 odst. 2 vyhlášky č. 341/2002 Sb., ve znění účinném ke dni spáchání správního deliktu, okamžitá hmotnost přípojného vozidla nebo přípojných vozidel smí být u souprav s nejvyšší konstrukční rychlostí vyšší než 40 km.h⁻¹ nejvýše 1,5 násobku okamžité hmotnosti tažného vozidla.

Podle § 42b odst. 1 písm. r) zákona o pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni spáchání správního deliktu, se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla provozuje vozidlo, které překročí při nízkorychlostním anebo vysokorychlostním kontrolním vážení hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem.

Podle § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni spáchání správního deliktu, právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

V projednávané věci není sporu o tom, že žalobce byl provozovatelem vozidla (jízdní soupravy), které v rámci kontrolního vážení překročilo hodnoty stanovené vyhláškou č. 341/2002 Sb. Žalobce nezpochybňuje hodnoty naměřené při kontrolním vážení, jak jsou zachyceny v protokolu o zjištěném porušení právních předpisů Celního úřadu pro Zlínský kraj

ze dne 14.10.2014, č.j. 50478-3/2014-640000-62, resp. dokladu o úředním měření a vážním lístku č. 280956/2014 a dokladu o výsledku nízkorychlostního kontrolního vážení vozidla. Žalobce nicméně tvrdí, že v projednávaném případě byly naplněny liberační důvody, které jej zprostily odpovědnosti za spáchaný správní delikt.

Z výše citovaného § 43 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích vyplývá, že odpovědnost žalobce jako právnické osoby je odpovědností objektivní; právnická osoba má však přesto možnost se své odpovědnosti ve výjimečných případech zprostit. Důkazní břemeno stran prokazování vynaložení úsilí k zabránění porušování právních povinností tíží pachatele, který za správní delikt neodpovídá tehdy, pokud prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které by po něm bylo možné požadovat, aby porušení právních povinností zabránil.

V daném případě skutečnosti odůvodňující vyloučení odpovědnosti žalobce za správní delikt nebyly naplněny. Žalobce by musel prokázat, že učinil veškerá rozumně očekávatelná opatření, aby porušení právních předpisů (zde přetížení vozidla) zabránil. Samotné poučení řidiče o správním postupu při nakládání autojeřábu za takové úsilí považovat nelze.

Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, „...doložení splnění povinností tím, že byl řidič ze strany zaměstnavatele poučen a byl povinen dodržovat platné právní předpisy, nepostačuje ke zproštění odpovědnosti za správní delikt. Stěžovatel se nemůže zprostit své odpovědnosti odkazem na porušení povinností vlastními zaměstnanci, případně osobami, které při výkonu své činnosti používá. Účelem ustanovení obsahujícího liberační důvod je zabránění sankce ve zcela výjimečných případech, kdy by její uložení odporovalo jejímu smyslu. Přípuštěním navrhovaných liberačních důvodů (zabezpečení povinného školení řidičů) by mohlo být liberační ustanovení aplikováno ve velkém množství případů, a ztratilo by tak povahu výjimky z obecného pravidla, což by znamenalo ohrožení veřejného zájmu. Značné překročení stanovených hodnot zjištěných při vážení vozidla poškozuje síť pozemních komunikací, ale rovněž ohrožuje zdraví a život účastníků silničního provozu.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.8.2015, č.j. 5 As 10/2015-27).

Právnická osoba zásadně odpovídá za porušení právních povinností jednáním osob, které používá k výkonu své činnosti; jedná se s ohledem na právem chráněný veřejný zájem o koncept objektivní odpovědnosti za jednání, spočívající v ohrožení nebo narušení takového zájmu. Odpovědnost za správní delikt spáchaný při výkonu činnosti právnické osoby lze vyloučit pouze ve výjimečných případech; bude se jednat zejména o situace, kdy je porušení právních povinností důsledkem vzniku nepředvídatelných okolností. „...odpovědnost organizace (právnické osoby) je odpovědností objektivní, což znamená, že subjekt odpovídá za porušení právních povinností zásadně bez ohledu na zavinění. Podle právní teorie je konstrukce odpovědnosti bez zavinění odůvodňována teoretickými i praktickými důvody. Zjišťování a dokazování zavinění v situaci, kdy porušení povinností právnickou osobou je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, je velmi obtížné a otázka podílu jednotlivců na protiprávním jednání je problematická. Z tohoto pohledu je třeba přistupovat k posouzení projednávané věci, kdy pro řízení o uložení pokuty za správní delikt právnické osoby není tedy podstatný podíl jednotlivých pracovníků organizace na vzniku protiprávního jednání, ale zjištění samotného protiprávního jednání (protiprávního stavu).“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.6.2004, č.j. 4 As 4/2003-74, či ze dne 22.1.2007, č.j. 2 As 24/2006-57).

Pokud žalobce odkazuje na kontrolu provedenou slovenskými policejními orgány, ze které má vyplývat, že k porušení limitních hodnot hmotnosti jízdní soupravy nedošlo, když byl autojeřáb naložen podle pokynu jednatele žalobce, tak k tomu zdejší soud uvádí, že tato kontrola se týká jiného případu a pro projednávanou věc jsou její výsledky irelevantní. Na skutkových zjištěních správních orgánů nemohou žalobcem připojené listiny nic změnit, neboť se jich netýkají; proto jimi zdejší soud nedokazoval. V projednávané věci je rozhodné, že správní orgány zjistily přetížení vozidla provozovaného žalobcem a žalobce jako právnická osoba se své odpovědnosti za porušení právních předpisů nemohl zbavit pouhým odkazem na to, že jeho zaměstnanec pochybil, neboť neuposlechl jeho pokynů při naložení vozidla.

Pokud žalobce uvádí, že zákon o pozemních komunikacích nevyžaduje, aby při nakládání přepravovaného nákladu byl stále fyzicky přítomen zodpovědný zástupce právnické osoby provozující jízdní soupravu, zdejší soud se žalobcem v zásadě souhlasí. Zákon o pozemních komunikacích nestanoví hranici, kdy lze povinnost k zabránění porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích považovat za splněnou, neboť dostatečnost příslušných opatření k zamezení porušení právních povinností je nutné posuzovat s ohledem na skutkové okolnosti každého případu zvlášť; přitom poučení řidiče o správném postupu při umístění nákladu lze považovat spíše za samozřejmost, nikoli za veškeré úsilí, které by bylo po žalobci jako provozovateli vozidla možné požadovat, aby předešel překročení limitních hmotnostních hodnot jím provozované jízdní soupravy. Žalobce odpovídá za jednání svého zaměstnance, přičemž lze žalobce odkázat na případné prostředky náhrady škody podle pracovníprávních předpisů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.7.2009, č.j. 9 As 92/2008-82, či ze dne 14.8.2015, č.j. 5 As 10/2015-27).

Zdejší soud s ohledem na výše uvedené neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. března 2018

Za správnost vyhotovení:
R. L.

David Raus, v. r.
předseda senátu